

Kmet, delavec
in obrtnik
naj bodo naro-
du vodnik!

Članki vsake vrste
Kmetičev
za celo leto 20 —
za pol leta 15 —
za šest mesecev
za celo leto 10 —
Izjaviti po tarifi. — Pla-
čano vpravljanjem naj-
bolj prikladno za od-
govor. — Ne frankirano
plačilo se ne sprejema.

Kmetijski list

Vsakdo vstvaj
vse sodove
svojega dela in
marljivosti!

Rokopis se ne vra-
ča. — Pisne in tisk-
ne v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kmetičevski
ulici št. 7. — Telefon
št. 2566. — Račun
pri poštni hranilnici
št. 14.194.

Novo stanje.

Imenovanje dveh novih ministrov.

Beograd, 20. maja. Uradno poročilo. Na predlog predsednika ministrskega sveta generala Petra Živkovića je Nj. Vel. kralj podpisal ukaz, s katerim se postavljata za ministra brez portfelja g. Mirko Neudorfer, državni podtajnik v penziji, in dr. Ivo Shvegelj, posestnik.

Minister dr. Ivan Shvegelj je bil rojen 17. februarja 1875. na Bledu. Srednjo šolo in konzularno akademijo je študiral na Dunaju, za doktorja prava pa je bil promoviran na univerzi v Inomostu. Stopil je v avstroogrsko konzularno službo in je bil nazadnje generalni konzul v Združenih državah.

Po prevratu je bil član začasnega narodnega predsedništva in ekspert naše mirovne delegacije v Parizu. L. 1926. je bil član naše komisije za ureditev naših dolgov Zedinjenim državam. L. 1927. je bil izvoljen za narodnega poslanca v Gorskem Kotaru na listi Hrvatske seljaške stranke.

Zlasti velike zasluge si je priboril dr. Shvegelj za Jugoslavijo na mirovni konferenci v Parizu, kjer je zaradi svojega osebnega znanstva s prezidentom Wilsonom mnogo koristil naši državi.

Minister Mirko Neudorfer je bil rojen leta 1881. v Zlatarju na Hrvatskem Zagorju. Gimnazijo je dovršil v Varaždinu, pravno fakulteto pa v Zagrebu. Po končanih študijah se je vrnil h kmetijstvu in se popolnoma posvetil obdelovanju svojega kmečkega posestva v Ladislavcu v Hrv. Zagorju. L. 1920. je stopil v politično življenje in bil prvič izvoljen za poslanca v ustavotvorno skupščino. Od takrat naprej je bil vedno poslanec in je pripadal bivši HSS. L. 1926. je bil imenovan za državnega podtajnika v finančnem ministrstvu.

Novo stanje.

Novoimenovana ministra dr. Stanko Šibenik in Nikola Preka sta te dni sprejela novinarje ter ostala z njimi v daljšem razgovoru. Minister dr. Stanko Šibenik je na vprašanje novinarjev o nagibu in pomenu svojega vstopa in vstopa svojih tovarišev v vlado izjavil med drugim:

»Rekonstrukcija kraljevske vlade je bila izvedena strogo po intencijah manifesta Nj. Vel. kralja, pri čemer se je polagala važnost predvsem na stvarne in ne na osebne momente. Novi ministri bodo kot izraziti zastopniki hrvatskega seljaštva s svojim vstopom v kraljevske vlado poglobili dosedanje delo in smernice pri izgradnji naše skupne države v duhu jugoslovenske misli, varujejo pri tem obstoječe tradicionalno narodno čustvo in posebne lastnosti. Obenem bodo dali prirodni razvoju solidarnosti in notranje konsolidacije kompaktnost celote napram zunanjemu svetu. Na zdravni preteklosti se najvarneje in z največjo gotovostjo gradi srečna bodočnost, časna prošlost pa je najmočnejši temelj za izgradnjo državne zajednice. Ustvarjanje enotne jugoslovenske zavesti ne zahteva izločitve obstoječega tradicionalnega čustvo-

vanja, ki je z največjimi žrtvami, ki jih lahko človek da, samo privedlo do te države.

Ta ideja dobi svojo največjo moralno in stvarno zaslombo z obranitvijo vrednot preteklosti, ki so prešle v tradicijo. Najnovejše obdobje naše državne politike, ki se naslanja na najširše sloje Srbov, Hrvatov in Slovencev, se izraža v pravi in resnični zavesti in v prvobitnemu pomenu teh momentov, ki so dovedli do ustanovitve in ki so postali jamstvo za konsolidacijo in obrambo naše narodne države. Usodepolni eksperimenti z zapostavljenjem in teptanjem onega, kar je bilo tekom stoletij v najtežjih trenutkih preizkušeno, so s tem najnovejšim korakom v smislu intencij manifesta Nj. Vel. kralja za vedno odstranjeni. Prepričanje, da more biti dober Hrvat, Srb in Slovenec ravno tako dober Jugosloven, je edino soliden temelj za izgradnjo zdrave nacionalne zavesti državne edinosti in narodne solidarnosti. To prepričanje je prišlo sedaj do polnega izraza. Jugoslovenstvo je najbolje zgrajeno in zavarovano na zajamčenem hrvatstvu, srbstvu in slovenstvu, ker šele to troje tvori vsebino jugoslovenstva. Skupno čustvovalje, sloneče na dedščini, ki so jo Srbi, Hrvati in Slovenci zavestno in prostovoljno in kot skrbno varovano pridobitev prinesli v skupno zajednico, je najmočnejša zveza in najsigurnejša pot k nerazdružljivemu edinstvu ne samo na zunaj, temveč tudi na znotraj, in k polni zavesti skupne usode in medsebojne pripadnosti ter skupnega varstva nacionalnih interesov. Velika ideja manifesta z dne 6. januarja in pomembni akt z dne 3. oktobra lanskega leta sta našla v izvršeni rekonstrukciji najvažnejše prvino za izgradnjo političnega pravega in za določitev smernic državne bodočnosti. V tem je zgodovinska važnost tega dogodka.

Pomen izjave ministra dr. Šibenika.

Izjava ministra za kmetijstvo dr. Šibenika je velevažna iz več razlogov. Važna je že zato, ker ne more biti dvoma, da to ni le izraz njegovega osebnega mišljenja in prepričanja, ampak je gotovo izdelana v soglasju z najbolj merodajnimi predstavniki današnjega stanja.

Današnje stanje temelji na vladarjevem manifestu z dne 6. januarja l. 1929. in na aktu z dne 3. oktobra l. 1929., s katerim je dobila država novo ime Jugoslavija. Vladarjev manifest so pa kljub njegovi jasnosti različni krogi prav različno tolmačili, kakor so pač razumevali pomen besede »Jugoslovan«. Pojem jugoslovanstva se da namreč tolmačiti dvojno: ali politično, ali pa narodnostno. Tisti, ki so razumevali to besedo politično, so rekli, da vladar zahteva v svojem manifestu le to, kar je izrekel tudi on sam v nekem razgovoru z ameriškim časnikarjem Fergusonom, da naj namreč Slovenci ostanejo Slovenci, Hrvati Hrvati in Srbi Srbi, vsi skupaj pa naj bodo ponosni Jugoslovani — kar pomeni, da se n. pr. Slovincem ni treba odrekati rod-

nega jezika, ampak da je zanje dovolj, če se čutijo politično zavedne in ponosne jugoslovenske državljane. Drugi so šli pa mnogo dalje in so tolmačili ali vsaj hoteli tolmačiti vladarjeve besede tako, kakor da se naj n. pr. Slovenci odredimo vsemu, kar je specifično slovenskega in naj ne bomo samo ponosni jugoslovenski državljani, ampak naj se pretopimo tudi notranje v neko novo celoto.

Teh različnih tolmačenj mora biti sedaj, na podlagi izjave ministra dr. Šibenika, enkrat za vselej konec. V izjavi namreč pravi dr. Šibenik:

»Prepričanje, da šele dober Hrvat, Srb, Slovenec more biti ravno tako dober Jugoslovan, je edina solidna prvina za izgradnjo zdravega nacionalnega čutenja.«

To je povedano dovolj jasno in ravno ta jasnost je velika prednost dr. Šibenikove izjave. Ta jasnost bo v bodoče enkrat za vselej preprečila vsako krivo tolmačenje vladarjevih besed, izrečenih v manifestu od 6. januarja.

Druga važna točka dr. Šibenikove izjave — za nas mogoče najvažnejša! — je tista, kjer pravi:

»da bodo novi ministri kot izraziti zastopniki hrvatskega seljaštva s svojim vstopom v kraljevske vlado poglobili dosedanje delo pri izgradnji naše skupne države.«

S temi besedami je znova potrjeno in priznано dejstvo, da je naša država v prvi vrsti kmečka država, ker je ogromna večina prebivalstva kmečka. Iz tega dejstva pa sledi logično, kako naj se država upravlja: v korist kmetov v prvi vrsti, ne da bi se zaradi tega teptale pravice drugih stanov. Ne smejo in ne morejo biti torej pri upravi države merodajni interesi tistih, ki o »skrbi za kmeta« samo govore, v resnici pa zasledujejo vse drugačne cilje, ampak merodajni naj bodo pravi in čisti kmečki interesi brez vsake idejno-politične primesi.

Vse to stoji v izjavi dr. Šibenika povedano tako jasno, ostro in odločno, da je vsako krivo ali prisiljeno tolmačenje izključeno.

Sedaj pa pogledajmo nekoliko v preteklost in jo primerjajmo z merodajno dr. Šibenikovo izjavo. Ali se spominjate, kako smo pisali mi že leta in leta? Mi smo se vedno borili za to, »da se varujejo obstoječi tradicionalni narodni občutki in osobitosti«. Mi smo dalje vedno naglašali politični pomen jugoslovanstva in »kompaktnost celote napram zunanjemu svetu. Vedno smo pa naglašali tudi pomen kmečkega stanu za našo državo, ki je po svoji narodi kmečka, borili smo se pa seveda ravno zaradi tega svojega stališča vedno proti izigravanju kmečkega stanu za čisto druge interese kakor so čisto kmečki.

Zato pa nas navdaja izjava dr. Šibenika z odkritim zadoščenjem za vsa ona obrekovanja in natolcevanja, katerih smo bili deležni od gotove strani v obilni meri, češ da smo sami »boljševiki« in hujši od samih živih vragov.

Po ravni in odkriti poti, po kateri smo hodili doslej, bomo hodili tudi v bodočnosti, ker vidimo danes jasnejše kot kdaj, da je bila in je še naša pot prava.

Danski bajtar in njegova organizacija.

»Husmand« ali po naše bajtar, je posestnik hiše, malega gospodarskega poslopja in ima kos zemlje. Njegov obrat mu ne nudi dovolj, da bi lahko preživel sebe in družino. Glavno pridobitno delo danskega kmeta je poljedelstvo oziroma živinoreja, vendar pa za življenje potrebuje še postranskih zaslužkov. Navadno si iščejo zaslužka na drugih večjih kmetijskih obratih.

Če tudi je položaj danskega bajtarja precej ugoden, vendar sili vedno še naprej. Desetletja se je trudil in čakal, da je dosegel to, kar ima danes.

Moral se je učiti in izpolnjevati v svoji stroki, da je žel sadove, katere mu je prineslo leto 1848/49. Boljša izobrazba, ki mu je bila dostopna, je dala bajtarju možnost, da je vstopil v javno življenje in posebno v samopravo.

Ze leta 1882. se jim je začelo obračati na bolje. To leto je bila ustanovljena prva mlekarjska zadruga. Leta 1897., torej 15 let pozneje, je njih število narastlo na 1000. Agrarna kriza v letih 1870. do 1880., ki je imela za posledico prehod danskega poljedelstva od žitaric k živinoreji in k produkciji in predelovanju živinorejskih produktov, je ustvarila trdno podlago zadrugarstva, posebno prodajnega. Ta prehod je bil neizvedljiv brez pomoči in sodelovanja bajtarjev, kakor je tudi še danes nemogoče združeno delovanje brez njih.

Bajtarstvo »Husmand« je na Danskem zelo upoštevano. Bajtarji so ponosni na svoj položaj in posebno so ponosni na svoj program iz leta 1902., kjer utemeljujejo, da je bajtarski obrat podlaga vsega kmetijskega obratovanja. Z ozirom na produkcijo, vidimo v danskem bajtarju steber narodne agrarne produkcije, ki je pretvorila Dansko v agrarno tovarno za izrabo poljedelstva in živinoreje na podlagi združne misli.

Glavna panoga bajtarjev je živinoreja. Pri tem pa prav nič ne zanemarjajo poljedelstva. Po številu krav se določi, ali je obrat prištevatil k bajtarju ali kmetu. Živinoreja je glavni vir dohodkov in iz nje kuje Danska svoje bogastvo.

Prve krajevne organizacije bajtarjev so se ustanovile že leta 1880. Njih prvi program je bil zelo ozek že z ozirom na to, da so prve organizacije začele baš tam, kjer se je najdlje

obdržala oblika veleposestva. Kljub ozkemu programu je val organizacije kmalu zajel vse danske bajtarje. Dansko poljedelstvo je s tem zadobilo posebno lice, ker so se bajtarji zavedali svoje moči in misli, da tudi oni odločujejo v gospodarstvu. Po 25 letnem gibanju so bajtarji organizirali 1200 društev z 84.000 člani. To pa še ni bilo konec. Organizatorični val je šel naprej tako, da je danes sleherni bajtar član te ali one gospodarske in stanovske organizacije.

Izobrazba, ki jim je bila dostopna, jim je dovolila, da sami upravljajo svoje organizacije, ki uživajo podporo države. Član teh organizacij lahko postane samo bajtar. To so oni, ki nimajo več nego 15 ha zemlje. Društveno življenje med bajtarji je dokaj živo. Posebno je med bajtarji razvito tekmovanje za napredek gospodarstva. Na podlagi nagrad za najboljše urejeno gospodarstvo se je med bajtarji razvila neverjetna delavnost in stremelnje po izboljšanju načina obdelovanja zemlje in negovanja živine.

V svrhu ojačenja organizacije so krajevna društva organizirana v okrajne centrale — zveze. Zveze pa tvorijo svojo centralo v Kopenhagnu. Zveza ima nalogo, da drži vez med posameznimi člani in skrbi za enoten nastop v vseh vprašanjih, tičočih se gospodarstva in interesov bajtarjev. A ne samo to. Tudi na zakonodajo imajo te organizacije svoj jak upliv.

V strokovnem oziru pa opravlja zveza nalogo učiteljice in buditeljice. Izdaja svoje strokovne liste in prireja poučne izlete na vzorne kmetije in industrijske kraje, prireja razstave in premovanja. Za vse to uživa izdatne državne podpore.

»Husmand« se pa ne zadovoljuje samo s tem. Potom svojih organizacij upliva na notranji in zunanji politični položaj države in kot tak predstavlja na Danskem važen politično-ekonomski faktor. V političnem delovanju ni sicer preveč javen, a vendar ima precej upliva in morajo državniki računati tudi z njim.

V kulturnem oziru je danski bajtar nositelj ideje in stvaritelj izrazite danske kulture. On predstavlja kos mase naroda, ki je zgnetena v organizacijo in je samorodno bitje in organizacija mu je le sredstvo za doseg gospodarskih ciljev in s tem političen in kulturni vpliv na narodno življenje.

Agrarnim interesentom.

V nedeljo dne 1. junija bomo zborovali agrarni interesenti v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani. Zborovanje bo velikega pomena radi tega, ker se vrši v času, ko se pripravlja končni zakon o izvedbi agrarne reforme in ker se bo na njem razpravljalo o predmetih, ki so za nas življenjskega pomena. Zborovanje bo važno v prvi vrsti za organizirane člane Zveze slovenskih agrarnih interesentov, da slišijo in se prepričajo o delovanju zvezinega odbora, nič manj važen pa ne bo za vse agrarne interesente iz cele Slovenije, ker se bodo razprave tikale agrarne reforme v najširšem pomenu besede. Razpravljalo se bo o pravni, gospodarski in socialni plati agrarne reforme.

Naša organizacija je sprožila pravo gibanje med malimi ljudmi. Zadevo agrarne reforme je postavila tako, da njena popolna in pravična izvedba ni v interesu samo agrarnih interesentov, ampak celega slovenskega naroda. Če je še do danes slovenska javnost ni kot tako vzela na znanje, leži krivda največ na agrarnih interesentih samih.

Deset let se nismo povzpeli do tega, da bi organizirali splošno organizacijo agrarnih in-

teresentov. In ko je bila ta končno vendarle ustanovljena in pričela s svojim živahnim delom, se niso agrarni interesenti odzvali v taki meri, kakor bi bila njihova dolžnost. Malenkostna članarina enega dinarja na mesec gotovo ni bila ovira za pristop k zvezi. Skrajna malomarnost je bila in je glavni vzrok takega mrtvila. Kako naj pričakujemo, da bo slovenska javnost spoznala naše zahteve in jih sprejela kot svoje, če se pa tisti, ki je prvi prizadet pri stvari, ne pobriga niti za svojo organizacijo in neče niti sam stvari spoznati in jo proučiti.

Zato je potrebno, da pridejo na zborovanje tudi vsi tisti, ki niso še pristopili k Zvezi, da vsaj s tem pokažejo enodušnost v pogledu agrarne reforme.

Posameznik more malo, ali ničesar doseči. Saj imamo bridke skušnje skozi deset let, ko smo tavalili kot razkropljene ovce okoli in nismo našli nikjer opore in zaščite. Nihče ni vedel, kakšne pravice imamo po agrarnih zakonih do zemlje. Kar so nam dali, to smo vzeli kot nekako milost veleposestnikov.

Po dobrem letu obstoja naše zveze pa skoro ni človeka, ki ne bi bil o tem obveščen.

Naš tovariš Mravlje je obhodil že skoro vse kraje s poučnimi predavanji, kjer je našel količkaj zavedne agrarne interesente. Zato tudi upam, da bodo prišli agrarni interesenti v nedeljo 1. junija v takem številu, da bomo lahko prepričali slovensko javnost o važnosti našega vprašanja.

Mnogo imamo nasprotnikov, ki nas obrekujejo in ki ne gledajo radi našega dela in naše organizacije. Nepoučeni jim lahko nasedajo in v svojo škodo slede, toda večina mora razumeti, kaj se to pravi, če sami žagamo ono vejo, na kateri sedimo. Odbor zveze bo neomahljivo nadaljeval svoje delo in ga ne more ustrašiti nikakršno početje nasprotnikov. Naš vladar je rekel, da naj bo zemlja tistega, ki jo obdeluje. Teh besed se mi držimo.

Pridite na zborovanje vsi, da bomo z močnim povdankom povedali, kaj hočemo.

Ivan Stražišar.

Nemirna Evropa.

Po svetovni vojni so si prizadevali vsi državniki, da razburkani svet čimprej pomirijo, da se krvavi spopadi med narodi ne bi več ponavljali. Da dosežejo svoj cilj, so na veliki mirovni konferenci v Parizu, ki je trajala skoro 2 leti, razdelili vso Evropo in vse evropske kolonije v drugih delih sveta čisto na novo, poleg tega pa so osnovali celo vrsto naprav, ki naj bi služile razširjenju ideje o »večnem miru«. Med temi ustanovami je najvažnejša »Društvo narodov v Ženevi«, kjer so zastopane skoro vse države sveta.

Danes po preteku 15 let po svetovni vojni pa vidimo, da smo od »večnega miru« bolj oddaljeni kakor kdaj prej. Svet se ni pomiril niti na zunaj niti na znotraj.

Spočetka so mislili, da nam bo zagotovila splošni mir razorožitev. O splošni razorožitvi so začeli govoriti že na konferenci v Parizu, potem pa smo doživeli celo vrsto razorožitvenih konferenc. Državniki so zborovali v Washingtonu, v Haagu, v Ženevi in nazadnje v Londonu, toda povsod brez uspeha. Danes vidimo, da se oborožuje Amerika na morju tako, kakor nobena druga država, oborožujejo pa se tudi vse evropske države v mnogo večji meri nego pred vojno. Za oboroževanje se trosij milijarde vsako leto. Lepe besede o miru in trda praksa si dandanes tako nasprotujejo, kakor še nikoli. Ali ni to nekoliko čudno, da predlaga »Zvezo evropskih držav« francoski ministrski predsednik Briand, čeprav vsi vemo, da je Francija danes najmočnejša vojaška država? Ravno neprestano oboroževanje nam dokazuje, da mora biti med posameznimi državami še mnogo težkih nasprotij in to nam potrjujejo tudi najnovejši govori italijanskega voditelja Mussolinija, s katerimi je pozival svoj narod, naj posveča vso svojo skrb oboroževanju in gojitvi vojaškega, borbenega duha. Ti govori dokazujejo, da smo še daleč od »večnega miru«. Lepe in pomirljive besede raznih državnikov, ki jih tu in tam beremo, ne pomenijo torej mnogo (ali pa nič), dokler besedam ne bodo sledila dejanja. Dejanj pa ni in zato tudi ne moremo govoriti o zmanjšanju vojne nevarnosti. Je pač svet ostal tak, kakršen je bil.

Na drugi strani pa vidimo po vseh državah silno brezposelnost. Uradne številke ugotavljajo, da je dandanes na svetu nad 30 milijonov ljudi, ki nimajo dela! Lačni želodci pa so največja nevarnost za mir doma in na zunaj in zato bodo morali državniki skrbeti v prvi vrsti baš za to, da rešijo to vprašanje. Na rop priganja ljudi navadno lakota, zadovoljni ljudje pa so mirni, ker jim ni treba sosedovega blaga.

Vzgoja kmečke mladine.

(Nadaljevanje.)

Industrija in ročna proizvodnja poznata natančno proizvodni proces v kvalitativnem in kvantitativnem oziru. Kmetijstvo gre tudi v tem oziru svoja pota in bistveno zavisi od pogojev, ki jih ni mogoče pravočasno dognati.

Kmet je stalno prikovan na gotovo podnebje, lego in zemljo. A razen teh, rekli bi nepremičnih činiteljev v kmetijski proizvodnji, igra še četrti premični činitelj — vreme ali meteorološki pojavi. Najzadnji, dasi tako pomembni in odločilni činitelj je tehnična sposobnost. Kmet mora torej delati na slepo srečo, v upu, dvomu in ne malokrat tudi v trepetu, če in kako bo njegov trud plačan. Mi se bojimo strele, on trepeče pred ledenimi zrni, ki mu v par minutah sklestijo ves up; boji se viharjev in ploh in pekočih dni. Ta skrb, ti večni pogledi proti nebu, ti pritajeni vzdih! — Ali ste že imeli priliko, da si niste mogli razjasniti, kako more on te duševne brazgotine prenašati tako mirno in ravnodušno! In nasprotno: kako pri nas završi, če se polije le kaplja črnila! Ni li res, da je kmet svet zase?

On je v duševnem oziru kot zdravo samorodno drevo, ki raste samo iz sebe, to se pravi, da živi od pojavov, ki jih leto za letom zaznava v neposredni okolici. Naravni vplivi in občeslične okolščine so izenačile ogromno kmečko armado. Odtod pojav, da so izvirnost, razumnost, duhovitost, dovtipnost itd. poteze vseh kmečkih narodov.

Prva njegova knjiga je narava, ki ž njó vzajemno deluje. A njegovo življenje so sama dejanja, delo. Iz njih čita in se uči. Ker ne more ustvarjati z besedo, marveč le s trdim delom in gibanjem, misli s čutili: z očmi, sluhom, z okusom in nikoli ne pleza visoko po lestvi logike. Njegova logika gre po poti neposrednega usvajanja, ona zajema iz resničnega sveta.

Iz tega sledita resnica in nauk: Kmeta ne preobrazimo z besedo. On bi ne bil več to, kar je, če bi se uklonil besedi. Niti ne presadimo vanj resnične kulture s knjigami. O ne! Saj je vendar znano dejstvo, da so za kmečko ljudstvo knjige in časopisi bolj mrtvo blago. Za primitivno kulturno stopnjo je pisana beseda malo nad ničlo, ker se ozira le na razum. Beseda se bolj prime onih, ki so že izza šolskih klopi vajeni logike in često pogoltnje vse duševno hrano, dobro in slabo. Če je dobra za nas, ki slonimo bolj na pozitivnosti, ne more biti zanj, ki je ves tam,

od koder smo se mi oddaljili. Naša logika nas lahko večkrat izigra, ne da bi to imelo hujše posledice. Ni pa tako pri kmetu. Z njim bi bila izigrana celotna človeška družba.

Povedano nam tudi nudi vzroke njegove tolikrat »opeyane« konservativnosti. Kmet mora najdalj časa tčitati v zatoneli kulturi, v preteklosti, oziroma on mora počasi v izsledke. Med najzadnjimi je, ki popuste in le s težavo se odtrga od minulosti. Kar ima, ni na njem — v njem in ž njim je. Zato ne spreminja tega v kupčijo, ne trži.

Praden pa se česa loti ali kaj sprejme, preskusi in otipa. On zbira in sprejema pred vsem iz svoje neposredne bližine, kar je že vsestransko preskušano in dognano. V vsem pa, kar je izven njegovega območja, je dvomljivec in s težavo presaja na svoja tla.

Znanost in umetnost opevata tradicije kmečke hiše, ki jima ponuja tako lepo, pestro in bogato, a najbrže poslednjo snov. Kmečka hiša je otok, poslednja zelenica, kjer še lahko počiva spomin na lepoto, ki tako naglo izginja. Z neko mrzličnostjo zbiramo v njej proizvode preproste pristnosti in samoniklosti, od katerih se brzo poslavljamo.

A ravno konservativnost je ohranila starožitnosti, jezik in vse vrednote narodnega bistva. Ali se to ne sklada z našimi težnjami? Kako torej moremo smatrati konservativnost za zlo in jo staviti pod nož? —

Hoteli smo razgrniti posebnosti, v katerih kmet živi in se razvija, da pokažemo neprecenljivo bogastvo njegovega žitja, po drugi pa kričeče in usodepolno nasprotje, v katerem stojimo ž njim. Zato smo prihajali k njemu z napačnimi pojmi in samoprevaro. Vzgojeni za varljive in dozdevne ideale in zapeljani v učne laži, varali smo sebe in ljudstvo. K temu še vedno najboljšemu in najčistejšemu vrelec smo zahajali z vrčem motne vode in smo ga nevede zastrupljali. Od povsod je odmevala učenost, ubijalka življenjskih sil. Prinašali smo ljudstvu vzgojo, ki ni naša, niti za nas, ker ne more pričarati veselja za ustvarjanje z dušo. Neskladnost smo zanašali v skladnost, ker kar prirodni človek ustvari, to občuti njegovo srce, s tem se sklada njegova duša. Naša pesem je bila žalostinka, ki jemlje narodu moč za borbo in kulturna dobra.

Ali naj še blodimo po stranpoti in plešemo okrog giljotine, kamor polagamo nele naroda, ampak tudi svoje lastne glave, ne kot borec, ampak kot živi mrtveci?

Prodaja gob.

Letos, ako bo vreme milo, bo gob na mernike. Iz vseh krajev banovine prihajajo poročila o obilnem zarodu. Gobe so pri nas važen postranski dohodek kmeta. Po cenitvi je lansko leto prišlo na trg v Ljubljano okrog 150.000 kg gob in ako računamo po povprečni ceni Din 60 za kg, znaša to 9.000.000 Din. To pa je le povprečno, ker lansko leto je cena rastle od 40—120 Din. Letos se jih nakupuje po 65 Din za lepo in suho blago.

Pri vsem tem, da se naš kmet dobro zaveda, da stvar z gobami nese, se ne more še priučiti, da bi blago pravilno sortiral in pazil, da je res tako, kakršno zahteva trg. O kakem pravilnem prebiranju ni govora. Kljub temu, da vedo, kaj je prav. Kot vzorec navadno prinesejo lepo belo blago, a ko prinesejo robo trgovcu, se opazi mnogo črnelega in debelo rezanega blaga. Jasno je, da pri takem blagu trgovec ne drži obljubljenе cene.

Dogajajo se slučajji, da trgovec kupi suhe jurčke in jih pošlje na trg v inozemstvo. Tu se preiščejo in nedavno so v Milanu v Italiji našli med jurčki tudi mušnice. Mušni-

ca je pa strupena! Tako blago trži komisar uniči in trgovec trpi škodo in blago na ugledu. Ako hočemo, da bo blago res donášalo nekaj, moramo biti pri tem jako pošteni in previdni. Kmet pa, ki hoče biti za svoj trud plačan, naj pazi, da bodo gobe res take, kakršne zahteva trgovec. Za tako blago se lahko vedno zahteva tudi dobro plačilo. Ker s tem odpadejo vse sitnosti in izgube radi slabega blaga.

Gobe morajo biti bele in ne črvice in ne črne ter tanko rezane. Samo tako blago ima ceno in se lahko izvažajo. Vse drugo ni za zunanji trg.

Zanimalo bo naše gobarje, kam se to blago izvažajo. Največ blaga gre v Argentinijo, v Buenos Aires in Montevideo. Italija pobere tudi jako dosti blaga, za tem pride Dunaj in Švica. Naš najhujši konkurent na trgu je pa Francija. Lansko leto je močno konkurirala našim gobam posebno še radi tega, ker je njih blago znano kot jako dobro prebrano in lepo belo in čisto. Letos, kakor vse kaže, nam bo tudi nagajala. Radi tega pa morajo gobarji paziti, da bo blago res lepo, ker trud za lepo blago je bil vedno dobro plačan.

Dopisi

Predgrad ob Kolpi. Po dolgem času se enkrat oglasimo iz naše doline. Pred dobrim mesecem se je vršil sestanek tuk. posestnikov v gostilni g. Šterka v Predgradu radi naprave Kulturnega doma, ki ga je vodil gosp. šolski upravitelj iz Starega trga. Na sestanku je bilo navzočih veliko ljudi, ki so bili z vso gorečo željo za ustanovitev Kulturnega doma med Predgradom in Starim trgom; bil bi nujno potreben. Zato je bil izvoljen pripravljalni odbor, ki ga prosimo, da naj takoj prične z delom. — Še bolj nujno potrebna bi bila gradnja vodovoda za tukajšnjo dolino, ker se mora ob času suše voda dovažati več ur daleč. Še hujše je ob času požara, kakor se je že dogodilo. Nikjer ni bilo vode. Načrt za vodovod je bil že sprejet od bivšega deželnega odbora v Ljubljani in odobren l. 1913. Bil bi tudi že zgrajen, a na žalost je prišla nesrečna vojna, ki nam ga je vzela. V letu 1928./29. je ljubljanski oblastni odbor stavil v proračun postavko en milijon Din za podporo vodovoda in vodnjakov, večinoma za srez Črnomelj, pa vendar naša dolina ni prejela niti pare za to, čeravno je najbolj potrebna; vse naše prošnje niso ničesar zalegle. V bodoče prosimo merodajne kroge, da tudi na nas pogledajo. — 29. t. m. bo obhajal g. Majerle Miha, trgovec, posestnik, mlinar in žagar ter večletni občinski odbornik, zaveden možakar iz Jelenje vasi št. 5, 50 letnico svojega rojstva in isti dan srebrno poroko s svojo dobro ženo in 8 otroki. Bog ga živi še mnogo let!

Novo mesto. Letošnja letina v celem srezu kaže prav dobro. Žita so lepa, gosta, rž bo začela cvesti in pšenica gre v klasje. Oves ima prav ugodno vreme in primerne padavine. Črešenj bo posebno veliko zlasti pod Gorjanci in so že pri nekaterih ljubiteljih zgodnjega sadja zrele. Jabolk ne bo veliko, ker jih je cvetoder zatrl. Hrušk bo nekaj več. Orehi so s cvetjem kar obloženi. In kaj pa naše vinske gorice? — Te je krasota pogledati. Vse je lepo bujno, okopano, privezано in nastavka je toliko, da sme, če ne bo kake ujme, naš kmet pričakovati drugo blagoslovljeno leto. Pričenja se prvo škropljenje v vinogradih. Tudi živina ne bo stradala, ker je krme dovolj. Gnojenje z umetnimi gnojili kaže izredne uspehe, ker je dosti padavin. Poizkusi s setvijo selekcionarne pšenice iz Belja kažejo izvrstno. Pšenica je močnega stebila, širokega listja in se že od daleč razloči. V Velikih Lokah se osnuje živinorejska zadruga z namenom selekcionirati krave in jih plemeniti z dobrimi biki, zarod pa rediti za domačo rejo in za prodajo drugam v plemenske svrhe. Po nasvetih sreskega kmetijskega referenta se je v ta namen osnoval pripravljalni odbor z gg. županom in nadučiteljem na čelu, ki bosta vse potrebno pokrenila za ustanovitev zadruga. V žužemberškem okraju se je pojavila kuga pri prašičih; razglašen je pasji kontumac, ker se je stekel pes klatil po okolici. Hrošči so vsled hladnega vremena hitro izginili. Zatiranje istih, kakor tudi raznih škodljivcev na sadnem drevju se nadaljuje. Le ako bodo imeli Dolenjci za kmečke pridelke dobre cene, bo za vse dobro, ker če ima kmet denar, ima vse denar. Zato je nujno potrebna organizacija prodaje kmečkih pridelkov, kar naj bi se začelo združnim potom.

Sp. Pirniče. Tukajšnjo prostovoljno gasilno društvo priredi v nedeljo, dne 1. junija, v slučaju slabega vremena pa na Binkoštni ponedeljek, t. j. 9. junija, na senčnatem Kovačevem vrtu na Vikračah veliko vrtno veselico: z godbo, plesom, bogatim srečlovom itd. Čisti dobiček je namenjen nabavi nove motorke. Vsi prijatelji poštene zabave in gasilstvu naklonjeni, vabljeni. Odbor.

Novice

Novi zakoni. Nj. Vel. kralj je podpisal zakon o notranji ureditvi, o ustanavljanju in o popravljanju zemljiških knjig in zakon o zemljiških knjigah. Zemljiških knjig doslej ni bilo na področju apelacijskih sodišč v Beogradu, Skoplju in Podgorici, povsod drugod v Jugoslaviji pa so zemljiške knjige obstojale. Z novimi zakoni bodo vse zemljiške knjige izenačene. V krajih, kjer še ni zemljiških knjig, stopi novi zakon o notranji ureditvi, ustanavljanju in popravljanju zemlj. knjig v veljavo 15. dan po njegovi razglasitvi v »Službenih Novinah«, tam pa, kjer zemljiške knjige že obstoje, stopi novi zakon v veljavo šele šest mesecev po njegovi razglasitvi. Novi zakon ima med drugim to novost, da se bodo v zemljiških knjigah vpisovale tudi površine parcel, česar doslej ni bilo v območju viš. dež. sod. v Ljubljani in Splitu.

Pozdrav in zahvala. Povodom imenovanja g. dr. Shvegla ministrom je odposlal župan občine Lesce na naslov g. ministra pozdravno brzojavko v imenu občine Lesce. Minister dr. Shvegel se je zahvalil s sledečo brzojavko: Župan Ažman — občina Lesce. Najsrčneje se zahvaljujem vam in prijateljem občine Lesce za prijazen spomin. Shvegel.

Sokol kraljevine Jugoslavije je bil sprejet v »Mednarodno telovadno zvezo«. Sporočilo o sprejemu je odposlal pretekli teden predsednik mednarodne telovadne unije prvemu namestniku staroste SKJ g. Engelbertu Ganglu.

Toča v hrvatskem Zagorju. V okraju Začetje na Hrvatskem je pretekle dni pobila toča vse mlado rastlinsko življenje. Toče je padlo do 3 cm na debelo in je napravila največjo škodo po vinogradih.

Občni zbor narodnih železničarjev in brodarjev Jugoslavije se je vršil preteklo nedeljo v Beogradu.

Nemška vojna mornarica v naših vodah. Te dni je obiskala večja skupina nemških vojnih ladij našo mornarico v splitski luki, kjer je bila od strani naših oblasti in predstavnikov mornarice z veliko slovesnostjo in prisrčno sprejeta.

Obsojeni tihotapeci. Lansko leto so odkrili v Beogradu večjo tihotapsko družbo, ki je vtihotapila raznega blaga toliko, da bi morala plačati za njega nekaj čez 300.000 dinarjev carine. Te dni je bila izrečena obsodba članov te tihotapske družbe in bo moral vsak plačati 3.042.400 dinarjev globe in povrh še dve leti sedeti v zaporu. Obsojenih je bilo deset članov tihotapske družbe.

Primorski Slovenci odvedeni v Rim. Nedavno smo poročali, da so italijanske oblasti aretirale sedem Slovencev, ki so bili osumljeni, da so izvršili bombni atentat na uredniške prostore tržaškega fašističnega lista »Popolo di Trieste«. Te dni bi se morala vršiti razprava proti obtožencem pred izjemnim sodiščem v Trstu. Ker pa so se bali nemirov, se bo razprava vršila v Rimu, kamor so prepeljali obtožence.

Izseljevanje v Ameriko. Ameriški konzulat v Beogradu je obvestil ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje, da bo za leto 1930./31. na razpolago okrog 400 kvotnih izseljeniških vizumov in to za one osebe, ki žive v Jugoslaviji in nimajo pravice za prvi izbrani razred. 200 vizumov bo izdal ameriški konzulat v Zagrebu, 200 pa oni v Beogradu. Predpravico do vizumov imajo žene in maloletni otroci onih, ki so se v USA izselili zakonitim potom in tam žive stalno.

Ozkotirna 17 km dolga železnica Varaždin—Vinica, ki je bila doslej last grofa Bombelles, je prešla z vsem svojim inventarjem itd. v last države. Prometno ministrstvo jo hoče preko Drave zvezati z bližnjim Ormožem.

Obsojen v odsotnosti. Italijanski listi poročajo, da je bil od laškega sodišča obsojen na tri leta zopora in 20.000 lir denarne kazni Ivan Gortan iz Istre, ker je pobegnil v Jugoslavijo. Obsojenec je brat znanega istrskega mladeniča Vladimirja Gortana, ki ga je izjemno laško sodišče obsodilo na smrt za ustrelitvijo v hrbet.

Izseljevanje iz Jugoslavije v marcu. Po podatkih izseljeniškega komisarijata v Zagrebu je šlo v marcu iz naše države v prekomorske države 1264 izseljencev. Od 1. januarja do konca marca je znašalo število izseljencev 4652. V marcu je šlo iz dunavske banovine 616 izseljencev, iz savske 573, iz primorske 283, iz dravske 208, iz zetske 85, iz vardarske 58, iz drinske 54, iz vrbaske 36, iz moravske 17 in s teritorija mesta Beograda 34. 1170 je bilo poljedelcev, 172 kvalificiranih in 236 ne-kvalificiranih delavcev, 138 pripadnikov svoobodnih profesij in 248 rodbinskih članov. V Kanado jih je šlo 770, v Argentino 676, v Zedinjene države 345, v Urugvaj 77, v Brazilijo 46, v ostale 27, v južno Afriko 11 itd. Vrnilo se jih je v marcu 369, od 1. januarja do konca marca pa 845. V evropske države je šlo v marcu 3212 naših izseljencev in sicer v Francijo 149, v Nemčijo 1113, v Belgijo 456, na Holandsko 129, v Luksemburg 26, v Švico 22, na Češkošlovaško 15, v Avstrijo 2 itd. Od 1. januarja do konca marca je šlo v evropske države 5515 naših izseljencev.

Pri astmi in boleznih srca, bolečinah v prsih, pljučnih boleznih, škrofulozi in rahitisu, povečanju zaščitne žleze, tvorbi golše je velike važnosti ureditev delovanja črev z uporabo naravne »Franz-Josel«-grenčice. Kliniki svetovnega slovesa so opazili pri jetičnih, da so z »Franz-Josel«-vodo zginila zaprtja, ki se pokažejo v začetku bolezni, ne da bi se bila pojavila pričakovana diareja. »Franz-Josel«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Podlistek

Ivan Albrecht:

Muzikantovo maščevanje.

(Nadaljevanje.)

»Gotovo si lačen,« se je hitro izognila nadaljnemu govorenju in pomagala zmedlemu Andreju s kupa. Bil je tako oslabel, da se je ves tresel in so se mu tudi noge zapletale pri hoji. Jera, ki je šla za njima, je bila kakor mutasta. Samo roke je sklepala in venomer neslišno molila:

»O Bog, o Bog!«

Drugega ni mogla nič. Pogled na moža, ki je gineval kakor drevo, ki mu spodžagaš korenine, jo je čisto prevzel. Še pred štirimi leti je bil Andrej možak liki hrast. Visok in močan pa zastaven ter delaven, da mu ni bilo para daleč naokrog. Veselje je bilo delati in živeti z njim. Potlej je nenadoma prišlo tisto grozno. Slepa sirota iz Gričev, Mevkova Hana, je pred leti povila otroka in sam Bog ve, kdo ji je v zamračeno pamet natvezel, da je otrok Andrejev. Fantič je bil že v šestnajstem letu in se ni bil zvrzel nič po materi. Vid in sluh in pamet, vse je bilo v redu pri njem, pa tudi za delo je bil pridren in so ga kmetje sploh radi jemali v dnino. Pred štirimi leti je ob košnji pomagal pri Tomažinovi. Strašanska vročina je bila tedaj in kosci so ga prosili, naj bi prinesel vode. Hanin Franc vzame putrih in meni nič tebi nič odide, nazaj ga pa ni bilo. Šele čez štiri dni za tem so ga

našli obešenega na malem hrastiču v Zagati. Ko je slaboumna Hana slišala, kaj se je zgodilo s sinom, je prijovala v senožet in začela objemati mrtvega Franca, ki je bil že ves v črvih. Kakor besna je tulila:

»O, ni maral Andrej živega, zdaj mu je dal Bog mrtvega —«

Takšno je počela, da so ji komaj iztrgali fantiča iz rok. Zdravnik, ki je preiskal truplo, je dejal, da je Francu udarila solnčarica na možgane in si je v zmedenosti vzela življenje, vas pa je govorila po svoje. V vsaki hiši so vedeli povedati kaj drugega, ta hujše mimo onega. Tedaj je Andreja nenadoma minil smeh. Začel se je ogibati ljudi in nazadnje celo lastne družine. Časi je govoril čisto zmedeno in tudi za delo je bil dan za dnem slabši. Jera mu je svetovala, naj bi se pomenil z duhovnim gospodom, on pa ji je strmo odvrnil:

»Bog je en sam in edini in hoče pokore. Jaz slišim božji glas —«

Odtlej je šlo z njim navzdol kakor po strmi drči. Jed se mu je pričela ustavljaliti in kar zmanjkovati ga je jelo. Po dva, po tri dni ga ni bilo od nikoder, potem po ves teden, a zdaj je bil izginil za celih štirinajst dni. Tako se je v štirih letih čisto izgubil in zdaj je tresla Jero mrzlico, ko je stopala za njim. Kakor v vrečo povit kup kosti se ji je zdel.

Marjeta, ki je bi bila vesela, da se je njena groza končno le izkazala za živo bitje, je stregla Andreju kakor na ženitnini, toda Miklav se razen mleka in par grizljajev kruha ni dotaknil nobene jedi. Tudi govoriti ni maral in je na številna Tomažinkina vprašanja samo skomigal z rameni ali pa je bleknil kaj takega, da ni bilo za nikamor.

Marjeta je vprašala:

»Ali boš zdaj pameten, Andrej? Poglej, kaj ni škoda grunta in tebe in družine?! Pojdi

lepo z Jero in bodi človek, kakršen si bil nekdanj!«

Miklav jo je pogledal izpod čela:

»Ali ti sama sebi meriš pota?! — Bog že ve, koga tepe in zakaj.«

Potlej je mrko zamrmral:

»Na Toneta glej, Tomažinka, sem dejal! Če bi vedela, kar vem jaz, ne bi govorila, kakor ti govoriš. Bog nam odpusti.«

Dasi se je Marjeti zdelo Miklavovo govorjenje nespametno, jo je le plašilo; zato je bila vesela, ko se je Jera s čudaškim možem odpravila domov, Miklav pa se je še na dvorišču okrenil in skoraj brezglasno jel napovedovati Tomažinki:

»Nikoli ti nisem želel nič hudega, vendar ti povem, da boš še veliko trpela. Kadar boš jokala v bolečinah, se spomni name in pomoli za mojo dušo, če bom že v večnostil Bog te tolaži, Marjeta in ti daj sreče. Kaj ti hočem želeti boljšega?!«

»Motovilo neumno,« je pomislila Tomažinka in se je hitro umaknila v vežo, da ji ne bi dedec še kaj napridigal. Odkar je bil tako čudaški, je namreč Miklav zaslovel, da mu je dano gledati v prihodnost in napovedovati marsikaj, česar sicer človek ne more niti slutiti. Tomažinka sicer ni bila preveč nagnjena na lahkoverno plat, ali čisto prazne se ji pa take besede le niso zdele. Andrej je namreč že marsikaj napovedoval, kar se je potlej res zgodilo. Da bi torej odvrnila gorje, ki ga je napovedovala njegova mrka beseda, je stopila gospodinja v čumnatu, kjer je nad pečjo hranila velikonočno butaro. Hitro je nalomila na žerjavico nekaj blagoslovljenega lesa in je pokadila z njim po veži in po dvorišču, potlej pa je odhitela na polje, da bi se v družini malo porazgovorila in pregnala misel na Andreja. (Dalje prih.)

Tatvina bakra na Količevem. Industrijec Ivan Bonač iz Ljubljane gradi ob Kamniški Bistrici pri Domžalah novo električno centralo in so ravno te dni pripeljali sestavne dele strojev in motorjev. Pretekli teden so vlomili v shrambo, kjer so bili strojni deli spravljani, tatovi in odnesli za 5000 Din raznih bakrenih in medeninastih delov. Orožništvo je tatove kmalu izsledilo in aretiralo.

S cigareto v ustih zaspal. Inž. David Mandić iz Sombora je prišel zvečer nekoliko vinjen domov ter s prižgano cigareto v ustih zaspal. Cigaretta je padla na odejo, ki se je vnela. Ogenj se je hitro razširil na vso posteljo in goreti je pričela tudi inženjerjeva obleka. Vsled dima in opeklin se je mož prebudil in se hotel rešiti, toda bilo je že prepozno. Komaj je prihitel do vrat, je že padel v nezavest in se v dimu zadušil.

Stekli psi v okolici Karlovca. V okolici Karlovca so se pojavili zadnje dni stekli psi, ki so ogrizli že več oseb. Po zdravniškem pregledu je okrajno glavarstvo ogrizene osebe takoj napotilo v Pasteurjev zavod v Zagreb, posamezne občine pa opozorilo na nevarnost steklih psov, ki se klatijo okoli.

Trgovci z dekleti. V Bjelovaru na Hrvatskem je policija odkrila večjo družbo trgovcev z dekleti, ali kakor pravijo z belim blagom. Neki lepo oblečen gospod je hodil od gostilne do gostilne in nagovarjal natakariče, da gredo z njim v Skoplje, kjer bodo dobile imenitne službe. Plačeval je za dekleta dolgove in jim obljubljal nebesa na zemlji. Mnogo deklet je premotil in so šle z njim z upanjem v boljše bodočnost. Ko so pa prispele v Skoplje, jih je prodajal v javne hiše. Policija je zločinca prišla in poleg njega aretirala še več njegovih pomagačev.

Anglija in Vatikan. Listi objavljajo, da je angleška vlada zahtevala od Vatikana, naj takoj odpokliče rimskega patriarha v Jeruzalemu Barlarina in njegovega namestnika škofa Follingora. Angleška vlada utemeljuje svojo zahtevo s tem, da sta oba imenovana funkcionarja hujskala Arabce proti naseljevanju Židov v Palestino.

Izpraznitev Porenja. Francoske čete so pričele te dni izpraznjevati tretji pas porenjskih pokrajin, ki so ga imele zasedenega po svetovni vojni.

Velike poplave v Rumuniji. Zaradi neprestanega deževja so nastale skoro po celi Rumuniji silne poplave, ki so napravile ogromno škodo. Posebno visoko je voda narastla v Moldaviji in Bukovini. Več mest je bilo poplavljenih, široka polja spremenjena v jezera in uničeni vsi poljski pridelki. Na stotine hiš in hlevov je bilo porušeni, pri čemer je poginilo mnogo živine. Človeških žrtev ni bilo.

Maščevanje nad zamorcem. Neglavno so obdolžili v Teksasu v Ameriki nekega črnca, da je zlorabil belo žensko. Oblasti so zamorca zaprle, toda podivjana množica je zahtevala njegovo izročitev. Ker uprava jetnišnice tega ni hotela storiti, je množica zažgala jetnišnico. Ko so končno našli zoglonejo črncevo truplo, so ga privezali k avtomobilu in ga med splošnim odobravanjem vlekli po mestu. Ko so hoteli gasilci rešiti poslopje jetnišnice in pogasiti požar, jim je množica prerezala cevi, da sploh niso mogli gasiti.

»Zeppelin« v južni Ameriki. Velika nemška zračna ladja »Grof Zeppelin« je odletela pretekli teden iz Evrope in brez težav pristala v južni Ameriki. Na »Zeppelinu« je potovalo 22 potnikov, a imel je seboj tudi ogromno množino pošte.

Začasno prenehanje naseljevanja židov. Vrhovni angleški komisar za naseljevanje židov v Palestini je začasno ustavil naseljevanje in to predvsem radi zadnjih nemirov, ki so jih vprizorili domačini Arabci, ki se z vso silo upirajo in branijo židov v svoji domovini.

Oton Habsburški — ogrski kralj? Listi poročajo, da se vrše na Madžarskem skrbne priprave za vzpostavitev Habsburžanov na ogrski prestol. To prizadevanje podpira tudi Mussolini. Kot kandidat za kralja pride v poštev najstarejši sin bivše avstrijske cesarice Zite Oton, ki bo kmalu dopolnil 20 let. Oton se bo baje zaročil z italijansko princeso, najmlajšo hčerko laškega kralja.

Cepljenje psov proti steklini. Na Japonskem, pa tudi po nekaterih krajih v Italiji so uvedli zaščitno cepljenje psov proti steklini. Po dosedanjih poskusih se je cepljenje dobro obneslo in se je nevarna pasja bolezen skoro docela zatrla.

Zlata polja so odkrili na otoku Formozi. Cenijo, da je na odkritih ležiščih za 400 milijonov funtov šterlingov zlata.

Francoski minister Loucheur v Beogradu. Koncem preteklega tedna sta prispela v Beograd predsednik komisije za vzhodne reparacije (vojna odškodnina, ki jo mora plačati Ogrska in Bolgarija), francoski minister Loucheur in rumunski poslanik v Londonu Titulescu. V našem zunanjem ministrstvu so se vršile konference za izvedbo sklepov pariškega sporazuma, ki ureja plačevanje vojne odškodnine Ogrske in Bolgarije.

Spopad med fanti in orožnikom. V vasi Loče pri Novem mestu je prišlo do spopada med kmetjskimi fanti in orožnikom Alojzijem Šremsem, ki se nahaja na dopustu. Pri spopadu je orožnik oddal štiri strele ter smrtno zadel Jožeta Kukmana iz Lešnice.

Govoreči film v Rusiji. V Rusiji obstojata sedaj samo dva kina, v katerih igrajo zvočne filme. Po novem načrtu kinematografske industrije bodo izdelali tekom petih let 39.000 aparatov za izvajanje zvočnih filmov in hočejo na ta način celo državo kinoficirati. Zvočnim filmom pripisujejo v Rusiji veliko vlogo, ker namerava sovjetska vlada potom njih razširjati med ljudstvom svoje ideje in ga obveščati o novih namerah vlade.

Cela vas pogorela. Te dni je izbruhnil požar v madžarski vasi Takacsi, ki je štela 200 hiš in 1400 prebivalcev. Vsled pomanjkanja vode in nastalega vetra je cela vas pogorela, ne da bi mogli rešiti eno samo hišo. Kmetom je pogorelo vse njihovo imetje, orodje in živina. Tudi več človeških žrtev je ostalo pod ruševinami, mnogo jih je pa od obupa zblaznelo.

Atentat na predsednika vlade otoka Malta. Na malem otoku Malti v Sredozemskem morju so se zadnji čas dogodile stvari, ki so dovedle do prekinitve diplomatskih odnosov med Anglijo in Vatikanom. Malta služi angleškemu vojnemu brodovju kot najmočnejše oporišče v Sredozemskem morju. Otok uživa v britanskem imperiju posebno avtonomijo, ki ima svojo vlado in svojega predsednika. Nedavno bi se imele vršiti poslanske volitve. V te se je pa vmešal malteški škof in prepovedal pod izobčenjem iz cerkve katolikom voliti stranko, predsednika malteške vlade. Te dni pa je bil izvršen na Stricklanda atentat, ki se pa ni posrečil. Angleška vlada je vzela okrožnico malteškega škofa kot povod za odpoklic svojega zastopnika pri Vatikanu.

Oče ustrelil svojo ženo in hčerko. Sluga mestne zastavljavnice ljubljanske Josip Jontes je pretekli pondeljek rano zjutraj ustrelil v stanovanju svojo ženo in hčerko ter obstrelil sina, nato pa poskusil izvršiti samomor. Žena je bila takoj mrtva, hčerko pa so s kroglico v prsnem košu prepeljali v bolnico ter bo najbrže okrevala, sin pa ima prestreljeno roko in je rana lažjega značaja. Ko je Jontes izvršil svoje grozno dejanje, se je zaklenil v stranišče in si poskusil prerezati vrat. Vendar mu posel ni šel dobro izpod rok, pa se je le lažje ranil. Policija je Jontesa aretirala. Vzrok njegovega blaznega čina še ni znan.

Düsseldorfski morilec prijet. Nemški policiji se je posrečilo prijeti tajinstvenega morilca iz Düsseldorfa, ki ima na vesti 15 umorov. Morilec je vse zločine priznal.

Zbirke. Slovenci smo radodarni ljudje in usmiljeni ljudje, ki revežem radi pomagamo in radi zbiramo darove v razne dobrodelne namene. To ve tudi »Slovenec«, ki poziva ljudi, naj zbirajo prispevke za narodni dar škofu dr. A. B. Jegliču. (Slovenec, dne 27. maja). Slovenec je pa tudi poročal, da strada v Trbovljah 35.000 ljudi. Nastane vprašanje: Kdo je potrebnejši kakšnega sklada, ali rudarji in njihove družine, ki nimajo nič, ali gospod, ki je gospodar 12.000 hektarjev zemlje.

Izvozno društvo za sadje. Na pobudo mariborskega gremija trgovcev so se sestali 19. t. m. v Mariboru trgovci s sadjem iz nekaterih štajerskih okrajev in sklenili osnovati posebno društvo sadnih trgovcev za vse štajerske okraje. Naloga novega društva bi bila v glavnem: odprava are, uvedba legitimacij za sadne nakupovalce, določitev usanc (predpisov) v sadni trgovini, gojitev smisla za medsebojno pomoč trgovcev v sadni trgovini, uvažanje po možnosti enakih sadnih cen, organizacija izvoza in vzgoje naraščaja v sadni trgovini. Izvoljen je bil poseben odbor, ki naj sestavi tozadevna pravila. To je v redu. Istočasno je pa nujno potrebno, da se organizirajo v posebnem društvu ali zadrugi tudi vsi kmetje producenti, to je sadjarji, da bodo varovali svoje interese, ali pa naj prevzame Sadjarsko in vrtnarsko društvo ta posel in razširi delokrog.

Davčna prostost za nove vinograde. Kraljevska banska uprava dravske banovine objavlja:

Po zakonu o neposrednih davkih iz leta 1928., čl. 11, se med drugim začasno oprostijo zemlj. davka novi vinogradi, ki so zasajeni:

1. na vinogradni zemlji z domačimi vrstami na odobrenih podlagah, 4 leta;
2. na kameniti in peščeni zemlji z domačimi vrstami na odobrenih podlagah, 10 let. Zemljišča pa, ki so zasajena z novim češpljevim nasadom (zlasti s češpljo požegačo, bistrico, plavo, cepačo, madžarko), so prosta zemljiškega davka 6 let.

Potrdila za oprostitev zemljiškega davka izdaja pristojni sreski načelnik.

Kolkovane prošnje s priloženim potrdilom je nasloviti na pristojno davčno oblast.

H. & N. šivalni stroji

so prvovrsten nemški izdelek.

Prodaja jih tudi na ugodne obroke.

CENTRA

Trgovina šivalnih strojev

Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 7/III.

Zastopnike sprejemamo povsod.

Pletev vinske trte.

Temu delu v vinogradu, katero je ravno tako važno, kot spomladanska rez, se pri nas mnogokrat posveča še vse premalo pažnje. Navadno obavljajo to delo ljudje, ki nimajo niti pravega pojma o vzgoji vinske trte, so povsem nevedni in o tem popolnoma ne poučeni, večkrat se celo to delo prepusti otrokom češ, težkega dela ne moreš delati, to boš pa lahko.

Ko bi pa dotični vinogradnik malo premislil koliko škode mu lahko naredi tak nevešč delavec, mu gotovo ne bi odkazal tega dela. Večkrat sem že vprašal enega ali drugega delavca: No, katere mladice pa so nepotrebne pri trti? in mi enostavno odgovori, da vse one, ki nimajo grozdčev (kavernikov), kar je seveda napačno, kajti v mnogih slučajih se morajo pustiti tudi take mladice brez kavrnikov, ker bomo prihodnje spomlad naredili iz njih reznike, so toraj potrebne za vzgojo trsa. V splošnem velja pravilo, katerega bi se vsak vinogradnik moral strogo držati, da delavec, ki ne ve trte obrezati, je ne more vedeti tudi pravilno opleti, kajti že ob času pletve mora vedeti, kje bo narezal prihodnje spomlad.

Ko začnemo pleti (izlamati mladice), bomo odstranili najprej vse one vodene poganjke iz starega lesa, ki niso potrebni za znižanje trsa. Nato odstranimo vse ostale mladice, ki nimajo grozdja ter nam niso potrebne prihodnje leto za vzgojo lesa. V slučaju, da je trs še vedno preobložen in se tu in tam nahaja mladice s slabo razvitimi kaverniki, lahko tudi odstranimo slabše od teh mladice.

Ako nikakor ne utegnemo tega dela opraviti pred prvim škropljenjem, moramo na vsak način trte opleti preden začnemo drugič škropiti, ker bomo tedaj trs tudi lažje poškopili in porabili manj škropiva.

Preveč dolgo odlašati s pletvijo ni dobro, ker hranilne snovi, ki jih porabijo te nepotrebne mladice, lahko prihranimo za mladice, ki imajo kavernike oziroma so potrebne za vzgojo trte.

V višjih vetrovnih legah moramo tako kot smo nepotrebne mladice odstranili, vse ostale takoj povezati, ker se rado zgodi, da se nam ob času vetra polomijo, sploh pa zvezjo itak ne smemo predolgo odlašati, kajti

SEJMI.

1. junija: Stara cerkev, Osilnica.
2. junija: Zatična, Livod, Svirca, Motnik, Rajhenburg, Poljčane, Olimlje, Velenje, Rakičan.
3. junija: Moravče pri Sv. Križu.
4. junija: Žirovnica, Sl. Bistrica, Križovci.
5. junija: Lašiče, Vesela gora, Koprivnik, Trava, Artiče, Turnišče.
6. junija: Gor. Logatec, Vinica, Podsreda, Gor. Ponikva.
7. junija: Loški potok, Kapele.

KORISTNO ZA VSAKO HIŠO

PO ZNIŽANIH CENAH KAKOR:

ROKAVICE, NOGAVICE, ŽEPNE ROBCE, KRAVATE, FINO DAMSKO, MOSKO IN OTROŠKO TRIKOPERILO, DIŠEČE MILO, TORBICE, ČIPKE, POTREBŠČINE ZA SIVILJE, KROJAČE, TAPEPNIKE, ČEVLJARJE IN SEDLARJE NUDI

JOSIP PETELINC, LJUBLJANA
BLIZU PREŠERNOVEGA SPOMENIKA ZAVODO

Živinski sejem v Ljubljani (21. t. m.). Na današnji živinski sejem je bilo prignanih 208 konj, 47 volov, 45 krav, 19 telet in 488 prašičkov za rejo; prodanih pa je bilo 24 konj, 15 volov, 24 krav, 10 telet in 370 prašičkov. Sejem je bil zelo živahen, zlasti veliko povpraševanje je bilo po prašičkih za rejo. Cene so ostale v glavnem nespremenjene. Za kg žive teže notirajo: voli I. 10—10.25 Din (na zadnjem sejmu 10), II. 9.50 (9—9.50), III. 8 Din (8—8.50), krave debele 5—7 Din (5—7), krave klobasarice 4—5 Din (4—5), teleta 14.50—15.50 Din (14.50—15.50). Prašički, 4 do 10 tednov stari, so se prodajali po 250—400 Din za komad.

Vinarski kongres. Dne 29. maja 1930 se vrši v Ljutomeru vinarski kongres in občni zbor Vinarskega društva za dravsko banovino v Mariboru. Dnevni red tega kongresa je velezanimiv: 1. Urede se na tem kongresu glavne zadeve vinarskega društva in podružnic, ki so silno važne za razvoj našega vinarstva. Razen tega referirajo: Ing. g. Ivo Zupančič o pridelovanju kvalitetnih vin, g. Joško Glaser o stanovskih vprašanjih, g. Lovro Petrovar o I. vsedržavnem vinarskem kongresu v Beogradu.

Velesejem.

X. jubilejni velesejem v Ljubljani se vrši od 29. maja do 9. junija. Z velesejsko legitimacijo je dovoljen 50% popust na železnici. Naj nikdo ne zamudi ogledati si te velike, krasne prireditve, ki bo presegala vse dosedanje. Rekordno število domačih in inozemskih tovarov razstavi najrazličnejše blago. Zlasti opozarjamo na oddelke: tekstila, usnje, papir, pohištvo, stroji, kovine, poljedelski stroji, moderna higijena, perutnina. Legitimacije se dobe pri Putniku, denarnih zavodih, trgovskih organizacijah, železniških postajnih blagajnah itd. in direktno od velesejskega urada.

Čevljarski mojstri si zamorejo na letošnjem jubilejnem velesejmu v Ljubljani od 29. maja do 9. junija nabaviti vse, kar rabijo v svoji stroki. N. pr. vsakovrstno usnje, kremo za usnje, olje za stroje, lesene in železne žeblice, pasto za brušenje nožev, rinčice, vsakovrstne stroje za predelavo usnja, stroji za čiščenje spodnjih delov čevljev, stroji za izdelovanje igel za pritrjevanje spodnjih podplatov, čevljarski stroji sploh. Vse to so izdelki samo prvovrstnih, solidnih tovarov.

Mlekarske stroje in orodje razstavijo na letošnjem jubilejnem velesejmu v Ljubljani od 29. maja do 9. junija sledeče tvrdke: »Alfa« separator, Švedska — Stockholm. »Diablo« separator, Berlin, »Baltic« separator, Danska — Kopenhagen, »Libella« separator od Škodovih zavodov Plzen, ČSR.

Mizarske mojstre opozarjamo, da bodo na letošnjem jubilejnem velesejmu v Ljubljani razstavljeni tudi razni mizarski stroji mnogih večjih znamenitih tovarov.

Šolska vodstva, pozor! Letošnji ljubljanski velesejem se vrši od 29. maja do 9. junija in pade torej še vedno v šolsko leto. Šolska vodstva, posebno ona na deželi, naproša uprava ljubljanskega velesejma, da naj svoje majske izlete uredi tako, da si bo mladina v zvezi z izletom mogla ogledati tudi velesejem. Na velesejmu bo zbrano vse, kar more zanimati tudi mladino in dvigati njen narodni ponos. Kajti večino razstavljenih predmetov je ustvarila slovenska roka in slovenski um. Razlaga pod vodstvom strokovnega učiteljstva bo mladini v največjo korist. Za učence vseh šol velja znižana vstopnina po 3 Din, spremilajoče učiteljstvo je vstopnina prosto.

Največja razstava poljedelskih strojev in orodja. Letošnja razstava strojev ob priliki ljubljanskega velesejma od 29. maja do 9. junija bo dosedanje še znatno prekosila. Razstavljeni bodo vsakovrstni stroji, od prepro-

stega do najbolj dragega in za vse vrste gospodarstva. Nudena bo velika izbira poljedelskega orodja in strojev za mlekarstvo. Večina strojev, ki bodo obsegali približno 2000 m² razstavnega prostora, bo v obratu. Razstave se udeležijo domače tvrdke in one iz inozemstva, zlasti Češkoslovaške, Avstrije, Nemčije, Ogrske, Francije, Amerike, Švedske, Danske. Poljedelske stroje razstavi 12 tvrdk, poljedelsko orodje 16 tvrdk, male bencinske motorje za pogon strojev 3 tvrdke, stroje za mlekarstvo 4 tvrdke. Vsak imetnik velesejske legitimacije, ki stane 30 Din, ima pravico do polovične vožnje po železnici. Naročite legitimacije pri razprodajalcih ali direktno pri velesejskem uradu v Ljubljani. Dopisnica zadostuje. Zamorete pa kupiti tudi navadno vstopnico za enkratni vstop po 10 Din. Kmetovalce opozarjamo, da bodo razstavljeni na velesejmu najrazličnejši predmeti. Naj omenimo samo še zvonove, gasilsko orodje, jermnarske izdelke, verige, različne vozove, bicikle, obleke, čevlje, sirarske izdelke, plemensko perutnino, domače zajce itd.

Razstava perutnine in kuncev v Ljubljani. Ob priliki letošnjega jubilejnega velesejma v Ljubljani, ki se vrši od 29. maja do 9. junija t. l. bo tudi velika razstava perutnine in kuncev odsekov za perutinarstvo in kuncerevo Kmetijske družbe v Ljubljani. Razstave se udeležijo s svojimi živalmi samo člani. Živali bodo razvrščene v prostornem paviljonu »K«, povečini v lepo izdelanih kletkah, deloma pa tudi v skupinah. Vseh kletk bo nad 200 komadov, v katerih bodo razstavljene najlepše in najrazličnejše plemenske živali, ki se gojijo v naši banovini. Samo kokoši in druge perutnine bo preko 80 kletk, kuncev pa 120. Iz tega je razvidno, da je razstava osnovana na širši podlagi. Poleg perutnine bodo razstavljeni tudi v posebnih oddelkih razni izdelki in priprave kakor: jajca za valenje, priprave za izvoz jajc, razno orodje in potrebščine za rejo perutnine, valilniki, posoda, kožice od kuncev, volna, kunčja kožuhovina, literatura itd. Razstava bo torej nudila obiskovalcem, zlasti pa rejcem teh prekoristnih domačih živali izredno mnogo zanimivega in poučnega.

O »Težakovem olju za živino«

prihajajo vsak dan pohvalnice od živinorejcev, pa nekatere radi objavimo, ker so te pohvalnice najboljši dokaz, da je to olje od neprecenljive vrednosti za povzdigo živinoreje. Med drugimi piše:

1. dne 1. maja gosp. Ivan Turnšek, Sv. Peter pri Podplatu:
»Prosim, pošljite mi eno kantico od 5 kg »Težakovega olja«. Z mojo prvo naročbo sem bil zelo zadovoljen.«
2. Istega dne gosp. Franc Bahič, Velika vas 13:
»Prosim, blagovolite mi poslati eno ročko »Težakovega olja«. Eno sem porabil, pa mi dobro uspeva pri mojih prašičih, tako da jaz ne bom več brez njega.«
3. Dne 7. maja g. Franjo Bernašek, Donji Daruvar:
»Blagovolite mi takoj poslati dve ročki »Težakovega olja za živino«. Priznavam, da je Vaše olje zelo koristno za vse vrste živine brez razlike.«
4. Istega dne piše g. Ivan Pretnar, Zabreznica:
»Vaše »Težakovo olje za živino« učinkuje naravnost vidno ter ga moram vsakemu živinorejcu priporočati in aVs prosim, blagovolite mi poslati proti poyzetju še dve ročki.«
5. Dne 8. maja piše g. Ivan Sobota, učitelj, Donja Kovačica:
»Prosim Vas, pošljite mi še eno ročko Vašega olja. S prvo sem bil silno zadovoljen. Imel sem mirne prašiče, pa sem jih lahko tehtal na decimalni tehtnici, kolikor sem hotel. Ko sem jih bil kupil, bili so težki 143 kg. To je bilo dne 25. februarja t. l., ko pa sem jih prodal, so bili težki 267 kg. To je bilo dne 1. maja. Dva prašiča sta se zredila na dan povprečno za dve in en četrt kilograma, odnosno vsak en kilogram in 12 dkg dnevno. Mislim, da ni nobenega človeka, ki bi mogel tajiti, da ni to naravnost velikanski uspeh!«
6. Dne 10. maja piše g. Andrej Priman, Sv. Trojica:
»Prosim, pošljite mi še eno ročko Vašega »Težakovega olja«, ki tehta 5 kg, ker z Vašo zadnjo pošiljativo sem bil zelo zadovoljen. Ostajam Vaš stalni odjemalec.«

L. MIKUŠ
Ljubljana, Mestni trg 18
Dežniki

Na malo!
Na veliko!

Pošljite nam takoj Vaš naslov!
Dnevno 200 do 300 dinarjev in še več lahko zaslužite z delom v Vašem domačem kraju. Znamko za odgovor:
>Tehnac družba, Ljubljana, Mestni trg 25/I.

**Naročajte
»KMETSKI LIST«!**

KOVAČI!
Naicenejši KOKS
100 kg Din 85.-
Pri večjem naročilu popust!
Ljubljanska mestna plinarna

Dolžniki na naročnini, plačajte pravočasno, da se vam pošiljatev lista ne ustavi!

Nudim
prima **cement**
DALMATINSKI
znamke Titan in Dalmatia ter Dovje-Mojstrana po **najnižji ceni.**
dalje vse vrste žebelje, trsje za stropce, žico, kakor tudi moko, žito in razna krmila. Gašeno in negašeno apno dobavljam. Na željo dostavim tudi na dom, po primerni ceni!
Ljudevit Sirc, Kranj

ŠIVALNI STROJI
„Gritzner“ „Adler“
„Kayser“ in kolesa,
najboljši material,
prečna konstrukcija,
krasna oprema ter najnižja cena, kakor tudi pisalni stroji, Urania,
so samo pri
Jos. Petelinc, Ljubljana
ob vodi, v bližini Prešernovega spomenika.

Večletna garancija! Pouk v vezenju brezplačen!

SIRISČE
„BILJANA“
v tekočini in v prašku proizvaža v največji domači tvornici
iz čistih telečjih želodcev pod kontrolo strokovnjaka z garancirano stalno jakostjo.
Iščete se prodajalci v Sloveniji
„Biljana“ a. d.
Beograd, Dušanovac

Pridobivajte člane **Kmetjski Matice!**

BLAGO za ženske obleke
svileno, volneno in perlinno zadnje novosti, čebakega izvora, velika izbira in znano solidno ceno
R. MIKLAUC
„PRI ŠKOPU“
LJUBLJANA

PRIJATELJ!
Zakaj so francoske linije najkrajše in najboljše v Severno in Južno Ameriko!
Zato, ker je francosko pristanišče Le Havre najbližje New-Yorku in Ljubljani, ker velikanski brzoparniki »Ile de France«, »Paris« itd. so v hitrosti neprekosljivi in priljubljeni zato, ker imajo tudi v III. razredu udobne kabine in ker je izborna postrežba, okusna domača hrana in znamenito francosko vino »Borde« brezplačno pri vsakem obedu.
Najkrajša pot v Južno Ameriko pa gre preko pristanišča Marseille 14 do 15 dni v Argentino.
Cie. Gle. Transatlantique, Chargeurs-Réunis in Transports-Maritimes.
Pojasnila daje brezplačno zastopnik
IVAN KRAKER, Ljubljana
Kolodvorska ulica 35.

Več krav,
dobrih mlekaric, prodam. — E. Galle, Zg. Siška 1.
NAROČAJTE „GRUDO“!
Učenca za krojaško obrt
s stanovanjem in hranom v hiši sprejme Fr. Prosetnik, krojaški mojster, Šmartno, p. Moste pri Ljubljani.

PRVOVRSTNE
KOSE
„Kajetan“
z zlato peto
„Jugoslovanske“
„Turške“
in
„Naravnosive“
z garancijo ter prvovrstno brusne kamne ima v zalogi
EKONOM
osrednja gosp. zadruga
LJUBLJANA
Kolodvorska ulica števil. 7

Stari vinogradniki
so že pred vojno poznali kot najboljše
angleško modro galico
garantirano 98/99-odstotno, najvišje stopnje.
Pri kupovanju pazite na nadpis na vrečah.
„Mackechine“ ali „Maple“
Dobi se na malo in veliko pri Gospodarski zvezi r. z. z o. z., Ljubljana.

OPEKO IN STREŠNIKE
vseh vrst za zidavo hiš, iz znanih karlovskih opekarn
dobavlja franko vsaka postaja po konkurenčnih cenah,
samo
Ekonom generalno zastopstvo za Dravsko banovino
Ljubljana, Kolodvorska ul. 7

NAJ TAKOJ JAVIJO

svoj točni naslov osebe, ki se hočejo od nas naučiti lepega, snažnega in lahkega bivšega obrta, da si tako najdejo stalno in vrlo plodonosno domačo delo in postranski zaslužek. Javijo na jse samo oni, ki razpolagajo z vsoto najmanj 3650 Din, da si zamerejo tako nabaviti za to potrebni stroj. Poup je brezplačen, zaslužek 10 do 12 Din na uro. Materijal za delo dajemo mi. Poleg privatnih naročnikov lahko vsakdo dela tudi za našo tvrdko, ker tudi mi vsak čas za gotov denar prevzamemo vsako količino izgotovljene robe, zakar jamčimo tudi pismeno. Za odgovor je treba priložiti znamko. Grauert, tvornica strojev d. d., Generalno zastopstvo in skladišče, Osijek I., Krežmina

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks
in kovaški premog

Vam nudi

Družba „ILIRIJA“
Ljubljana, Dunajska c. 40

Telefon 2820

Gospodarji, gospodinje!

Oglejte si veliko izbiro!

Pri nakupu blaga za obleke, perila,
posteljnine i. t. d. se obrnite
zanesljivo na domačo tvrdko

FRANJO NOVAK

LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 15
(poleg Nunske cerkve)

Velika izbira
za moške in
ženske!

Najnižje cene!

Laneno
olje
Firnež
Emailne in
ostale lake
Ojinate
barve

in vse v
stroko
spadajo-
če blago
kupite
dobro,
solidno
in po
zmernih
cenah
pri

MEDIĆ-ZANKL
D. Z. O. Z.

Tovarne olja, firneža, laka in barv

LJUBLJANA-MEDVODE

Podružn.: Maribor-Noví-Sad Lastnik: Franjo Medić

Gospodarji! Gnojite z APNENIM DUŠIKOM

najkrajšim, najuspešnejšim in učinkovitim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji s apnenim dušikom, gnoji istočasno s dušikom in apnom. — Informacije o uporabi in množini, rentabilnosti, kakor tudi o nabavnih pogojih, cenah, skladiščih in uspehah apnenega dušika daje

TVORNICA ZA DUŠIK d. d. RUŠE v Rušah pri Mariboru.

Ta tvornica proizvaja istotako mešane umetno gnojilo »NITROFOSKAL - RUŠE«, katero sestoji iz apnenega dušika, superfosfata in kalijeve soli. Kdor s Nitrofoskalom gnoji, gnoji istočasno s dušikom, fosforom, kalijem in apnom ter si prihrani večkratno trošenje umetnih gnojil. — Stalna zaloga pri

EKONOMU, Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

ČILSKI SOLITER

JE DOSPEL! — DOBAVLJA GA PO KONKURENČNI CENI
EKONOM LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 7

GOSPODARJI, NAROČITE SI GA TAKOJ!

Upozorite

tudi Vaše znance, da jih hočem za vedno povsem zastopj osvoboditi neugodnega znojenja nog, pa naj se to znojenje pojavilo že v tako toplih poletnih dneh. Ni to nikako zdravilo, nego povsem jednostaven naravni postopek. — Prosim znamke za odgovor.

J. Lustig, Osijek,
Krežmina ulica.

Vinogradniki!

Razne bolezni in škodljivci čir dalje bolj pretijo da uničijo ne samo grozdne trgatve, ampak tudi vinograde. Sedaj je najugodnejši čas za pobijanje oidijuma, grozdnih moljev in drugih škodljivcev s preizkušeni in sigurnimi preparati, ako želite, da bo trgatve grozdja dobra.

AGRITOX je najnovije sredstvo za škropitev proti grozdnim moljem.

ARZOLA sredstvo za škropitev proti grozdnim moljem.

MOLEX sredstvo za opravljanje proti grozdnim moljem ob času cvetja, ko se jih mnogo pojavlja in se trta ne sme škropiti.

SULFAROL za škropljenje proti oidiumu. AGRITOX, ARZOLA in SULFAROL se zamerejo pomešati z bordovsko juho za enkratno škropljenje, in sicer zaradi prihranka časa pri delovnih močeh.

Zahtevajte naša strokovna navodila in cenike na naslov:

BILJANA A. D., Beograd, Dušanovac.

Vse naše preparate zamorete naročiti in dobiti pri

KMETIJSKI DRUŽBI V LJUBLJANI.

Najboljšo modro galico (Montecatini), garantirano 98, 99%, nudimo pri odjemu cellega vagona franko vsaka postaja v Dravski banovini po ceni Din 7-75 za kg. Pri odjemu na drobno Din 7-95 za kg franko skladišče Ljubljana. »EKONOM«, Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun pošl. hranilnice št. 14.257 registr. zadruga s neomejeno zavezo Brzjavlj: „Kmetijski dom“

Telefon 2847 v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1 Telefon 2847

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6% brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po 7 1/2% brez odbitka davka na rente

Stanje vlog okroglo 30.000.000 dinarjev
Rezerve nad 500.000 dinarjev
Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Vlošne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinitvenja obrestovanja. — POSOJILA daje proti poročilu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji

BLAGAJNIŠKE URĖ: Ob delavnikih od 8—12 1/2, in od 3—4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2 ure

Podružnici v Kamniku, Glavni trg in v Mariboru, Slomškov trg 3